

SINTEZA
la proiectul Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Sănătății (aviz nr. 24/2921 din 17.09.2025)	1.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Serviciul Protecție și Pază de Stat (aviz nr. 2/1870 din 24.09.2025)	2.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Banca Națională a Moldovei (aviz nr. 31- 002/128/4848)	3.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Serviciul de Informații și Securitate (aviz nr. IE/10054 din 24.09.2025)	4.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Apărării (aviz nr. 11/174 din 24.09.2025)	5.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Procuratura Generală	6.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.

(aviz nr. 4-1d/25-310 din 25.09.2025)			
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 07-05/2700 din 26.09.2025)	7.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr. 03-2825 din 26.09.2025)	8.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (aviz nr. 126 din 18.09.2025)	9.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act.
Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (aviz nr. 02/618 din 15.09.2025)	10.	Cu referire la textul proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, precum și la textul proiectului Notei de fundamentare, au fost identificate mențiuni eronate ale denumirii instituției, fiind utilizată formula „Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie” și acronimul „ANPCVF”. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 926/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în	Se acceptă.

		Familie, denumirea instituției este: „Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (în continuare - ANPCV)”. În conformitate cu art. 54 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative trebuie să fie redactate cu respectarea normelor de tehnică legislativă, care impun utilizarea unui limbaj juridic clar, precis și coerent, precum și menținerea uniformității terminologice pe tot parcursul textului și al documentației aferente.	
	11.	în Capitolul X, la Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, propunem următoarele modificări: 1) pe tot parcursul textului, acronimul „ANPCV” se substituie cu textul „Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie”;	Se acceptă.
	12.	2) punctul 21 – la al treilea indicator de monitorizare, în coloana 15, după denumirea «Ministerul Afacerilor Interne», se completează cu textul „Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie”;	Se acceptă.
	13.	3) la punctul 23: a) în coloana 2, la acțiunea unică identificabilă, textul „Evidența electronică a agresorilor familiari” se substituie cu textul „ Evidența electronică a cazurilor de violență, victimelor și a agresorilor familiali”; b) în coloana 3: - la indicatorul de monitorizare 1, textul „Registrul automatizat al agresorilor familiali operaționalizat” se substituie cu textul „Registrul de evidență a agresorilor în cazurile de violență împotriva femeilor și violență în familie,	Se acceptă.

		operaționalizat în cadrul Sistemului Informațional „Registrul de stat VioData”; - la indicatorul de monitorizare 2, textul „100% din angajați instruiți cu privire la utilizarea Registrului automatizat al agresorilor familiari” se substituie cu textul „100% din angajați instruiți cu privire la utilizarea Registrului de evidență a agresorilor în cazurile de violență împotriva femeilor și violență în familie din Sistemul Informațional „Registrul de stat VioData”.	
Ministerul Educației și Cercetării (aviz nr. 07-09/7261 din 22.09.2025)	14.	La acțiunea 24, indicatorul de monitorizare se va modifica și se va expune în redacție nouă „Plan comun de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării și al Ministerului Afacerilor Interne privind asigurarea securității elevilor în instituțiile de învățământ și prevenirea violenței între elevi” implementat.	Se acceptă.
	15.	La acțiunea nr. 24, în coloana 14 a tabelului – termenul de realizare pentru indicatorul propus supra, se va modifica în Trimestrul IV 2026.	Se acceptă.
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (aviz nr. 1.4/1521/25 din 23.09.2025)	16.	Exprimarea prin abrevierea „MAI” a denumirii „Ministerul Afacerilor Interne” se va face după explicarea acesteia în text, la prima folosire, ținând cont de prevederile art. 54, alin. (1), lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;	Se acceptă.
	17.	La pct. 99, în fraza a doua, textul „Legea 26/2008” se va substitui cu textul: „Legea nr. 26/2008 privind întrunirile” în conformitate cu prevederile art. 55, alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative	Se acceptă.
	18.	La pct. 150 și pct. 155, abrevierile „STISC”, „CNPDCP”, „SIS” se vor explica în text, ținând cont de prevederile art. 54,	Se acceptă.

		alin. (1), lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative	
	19.	. La pct. 156, textul „Hotărârea Guvernului. 701/2018” se va substitui cu textul: „Hotărârea Guvernului nr. 701/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice”.	Se acceptă.
Ministerul Energiei (aviz nr. 06-2513 din 23.09.2025)	20.	Din perspectiva coerenței textului normativ, se impune corectarea de ordin gramatical a formei „Programul” în „Programului”, la pct. 2.1 din proiectul de hotărâre.	Se acceptă.
	21.	Totodată, atragem atenția asupra denumirii obiectivului specific „1.6. Asigurarea protecției și rezilienței infrastructurilor critice naționale, prin implementarea standardelor Uniunii Europene la 100% din entitățile critice identificate până în anul 2030”, care, în Capitolul VI „COSTURI”, figurează într-o altă redacție: „1.6. Alinierea condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică la standardele internaționale privind drepturile omului până în anul 2030, prin reducerea cu 66% a cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate și auditarea anuală a condițiilor de detenție și intervenție”.	Se acceptă.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 04-5094 din 23.09.2025)	22.	La pct. 3, sbp. 3.1 al Notei de fundamentare nu este reflectată corect structura Programului în conformitate cu capitolele obligatorii din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, ceea ce poate genera confuzii în procesul de aprobare și monitorizare.	Se acceptă. Conținutul Notei de fundamentare a fost revizuit.
Biroul Politici de Reintegrare (aviz nr. 23-78- 9955 din 24.09.2025)	23.	Pentru etapa de definitivare a proiectului înaintăm următoarele propuneri, în special, pentru capitolul II secțiunea 3. Astfel, recomandăm reformularea textului secțiunii, punând accent pe amenințările și riscurile la adresa ordinii și	Se acceptă. Conținutul secțiunea 3 capitolul II, a fost revizuit prin prisma recomandărilor înaintate.

securității publice specifice acestei regiuni, precum și pe măsurile de răspuns la amenințările și riscurile identificate.

Concomitent, din viitorul document de politici guvernamentale urmează a exclude referințele cu privire la istoricul și întinderea Zonei de Securitate, din considerentul că nu țin nemijlocit de obiectul de reglementare a proiectului, dar nici nu reflectă cu exactitate diversitatea proceselor complicate din iulie 1992.

La definitivarea proiectului, se va avea în atenție că o parte din Zona de Securitate se află pe un perimetru necontrolat de autoritățile Republicii Moldova, iar categoriile de încălcări enumerate la pct.109 sunt comise pe teritoriul necontrolat, urmând a fi stabilite un set de acțiuni de întreprins de către instituțiile de aplicare a legii, în virtutea obligației pozitive a statului de a-și proteja cetățenii împotriva abuzurilor.

Perimetrul din Zona de Securitate necontrolat de autoritățile naționale este inaccesibil pentru instituțiile de aplicare a legii, cu excepția municipiului Bender, unde își desfășoară activitatea Inspectoratul de poliție Bender, Procuratura mun. Bender și penitenciarele nr.8 și nr.12 din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Instituțiile nominalizate sunt limitate în capacitățile lor de operare din motivul nereglementării conflictului transnistrean și existenței în această localitate a unor pretinse structuri de forță ce funcționează în afara câmpului legal. În acest sens, termenii „paritate” (pct.110) și „coabitare” (pct.116) sunt utilizați inadecvat și se vor exclude.

De asemenea, se va reevalua folosirea termenului „militarizată” în raport cu Zona de Securitate, în special, cu perimetrul controlat de autoritățile statului.

La fel ca în cadrul avizării Programului de ordine și securitate publică pentru perioada precedentă, reiterăm recomandarea de a substitui cuvântul „autorități” prin

		cuvântul „structuri”, pentru desemnarea entităților autoproclamate, constituite în regiunea transnistreană în afara câmpului constituțional al Republicii Moldova. Pentru a asigura concordanța cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.658/2022, cuvintele „frontierei de stat pe segmentul moldo-ucrainean necontrolat de autoritățile constituționale” se vor substitui cu termenul „segmentul central (transnistrean) al frontierei moldo-ucrainene necontrolat de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova”. La definitivarea proiectului, în partea ce ține de referințele la Zona de Securitate, se recomandă consultarea membrilor și experților ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne în cadrul delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control.	
Agencia pentru Securitate Cibernetică (aviz nr. 433 din 24.09.2025)	24.	Cu referire la pct. 14. „Consolidarea capacității de răspuns la amenințările asociate mediului digital care afectează drepturile și siguranța populației” din Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, Agenția la rubrica respectivă poate îndeplini sarcina de partener și nu de executor, fiindcă Agenția nu are competențe în domeniului discursului de ură și violență digitală.	Se acceptă.
Consiliul pentru egalitate (aviz nr. 04/1643 din 25.09.2025)	25.	Astfel, reținem că la acțiunea nr. 26 privind Consolidarea capacităților serviciilor de ordine și securitate publică în interacțiune cu comunitățile de romi, printre indicatorii de monitorizare se regăsește Mecanism (proceduri, inițiere, suport metodologic) de interacțiune a serviciilor de ordine și securitate publică cu comunitățile de romi, care urmează a fi aprobat și implementat pe parcursul Trimestrului IV, 2029. În această privință, considerăm oportună aprobarea în termeni proximi a unui mecanism de interacțiune a serviciilor	Se acceptă.

		de ordine și securitate publică cu comunitățile de romi, care ar putea lua forma unor proceduri interne, ghid sau cod de conduită și trebuie să stabilească standarde profesionale pentru activitatea poliției în raport cu comunitatea romă. În această privință, recomandăm consultarea Studiului OSCE Poliția, romii și sinti: bune practici în consolidarea încrederii și înțelegerii. Totodată, această acțiune trebuie realizată în colaborare cu reprezentanții comunităților de romi, deoarece implicarea acestora ar spori în mod semnificativ legitimitatea mecanismului aprobat. Din aceste considerente, propunem includerea mediatorilor comunitari și altor reprezentanți ai comunității rome în rubrica partenerilor în realizarea acțiunii de elaborare a procedurilor de interacțiune a serviciilor de ordine și securitate publică cu comunitățile de romi.	
	26.	În continuare, la acțiunea nr. 27 Dezvoltarea cadrului normativ și operațional pentru prevenirea, definirea și interzicerea profilării rasiale, Consiliul notează că termenul de realizare a indicatorului Acte normative privind definirea și interzicerea profilării rasiale de către funcționarii responsabili de aplicarea legii aprobat este Trimestrul IV, 2027, în timp ce Cursurile de formare inițială a funcționarilor responsabili de aplicarea legii, axate pe prevenirea profilării rasiale și a altor practici discriminatorii, organizate urmează a fi desfășurate pe parcursul anului 2026. În această privință, atragem atenția asupra faptului că instruirea funcționarilor responsabili de aplicarea legii în domeniul profilării rasiale și a altor practici discriminatorii ar fi oportună după aprobarea actelor normative privind definirea și interzicerea profilării rasiale, deoarece în acest mod, s-ar contribui la o mai bună înțelegere a profilării rasiale și a obligațiilor ce revin angajaților serviciilor de ordine și securitate publică în vederea combaterii și eliminării profilării rasiale și altor practici discriminatorii. De asemenea, actele interne care vor defini	Se acceptă.

		profilarea rasială trebuie să stabilească standarde clare și precise pentru inițierea și efectuarea opririlor, verificarea identității și efectuarea perchezițiilor, inclusiv funcția acestora și motivele pentru care ele sunt efectuate, Acestea trebuie să clarifice natura “suspiciunii” și să sublinieze că etnia și alte caracteristici personale nu pot să constituie motivul opririi în lipsa unei descrieri specifice a unui suspect. Reieșind din cele menționate, Consiliul propune revizuirea termenelor de realizare a indicatorilor menționați, în vederea asigurării consecvenței dintre aprobarea actelor normative privind definirea și interzicerea profilării rasiale și realizarea ulterioară a instruirilor pentru funcționarii publici responsabili, inclusiv privind punerea în aplicare a reglementărilor aprobate.	
	27.	În ceea ce privește acțiunea nr. 40, care se referă la Renovarea și accesibilizarea sediilor structurilor de ordine și securitate publică conform nevoilor persoanelor cu diverse tipuri de dizabilități și ale altor categorii vulnerabile, Consiliul reține că indicatorul de monitorizare care se referă la renovarea sediilor structurilor de ordine și securitate publică și dotarea acestora cu celule de tranzit, camere de audiere, recunoaștere, întrevedere confidențială nu face referire expresă la accesibilizarea acestora în conformitate cu necesitățile persoanelor cu dizabilități (dotare cu rampă de acces, bară de suport, bloc sanitar accesibil și altele). Astfel, Consiliul propune reformularea indicatorului astfel încât acesta să fie corelat cu acțiunea în cauză.	Se acceptă.
	28.	La acțiunea nr. 41 privind Prevenirea situațiilor de încălcare a drepturilor omului în interacțiunea cu serviciile de ordine publică, Consiliul propune includerea unui noi indicator de monitorizare după cum urmează: Ghid privind interacțiunea angajaților structurilor de ordine și securitate publică cu persoane cu dizabilități intelectuale și psihosociale	Se acceptă.

		elaborat. Această propunere rezidă din faptul că persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale sunt un grup extrem de vulnerabil, iar comunicarea angajaților structurilor de ordine și securitate publică cu acestea, oricare ar fi scopul acesteia sau calitatea persoanei, necesită eforturi sporite. Avocatul în comunicarea cu persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale trebuie să fie atent la limbaj și atitudine. Astfel, în interacțiunea cu persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale, angajații structurilor de ordine și securitate publică trebuie să evite orice acțiuni sau atitudini discriminatorii sau stigmatizante.	
	29.	La acțiunea nr. 44 Consolidarea capacităților serviciilor de ordine și securitate publică în combaterea infracțiunilor motivate de prejudecată, discurs de ură și propagandă de război, Consiliul propune indicarea numărului angajaților care urmează a fi instruiți în textul indicatorului Angajații IGP și IGC din prima linie instruiți, cu modificarea, după caz, a termenului de realizare a acțiunii (anual).	Se acceptă.
Cancelaria de Stat (aviz nr. 21/1-69- 9990 din 25.09.2025)	30.	Cu privire la partea descriptivă a Programului: 1. Obiectivul specific 1.2, formulat inițial ca „Integrarea și dezvoltarea surselor de date relevante până în anul 2030, care vor genera produse analitice validate și utilizate în 100% din deciziile adoptate la nivel teritorial”, se propune a fi revizuit pentru a asigura o formulare precisă, măsurabilă și aplicabilă. Revizuirea urmărește clarificarea domeniului de aplicare, identificarea surselor de date prioritare și stabilirea criteriilor de validare și utilizare a produselor analitice în procesul decizional teritorial, astfel încât să permită monitorizarea eficientă a progresului până în anul 2030.	Se acceptă.
	31.	Indicatorul de rezultat „Ponderea deciziilor adoptate la nivel teritorial în baza produselor analitice și confirmate de evoluțiile ulterioare (%)”, aferent obiectivului specific 1.2, se va înlocui cu un alt indicator relevant, întrucât valoarea de	Se acceptă.

		referință și ținta stabilită coincid (100%), fapt ce nu permite urmărirea progresului realizat. Totodată, indicatorul nu întrunește criteriile de relevanță și sensibilitate la schimbare, fiind insensibil la evoluțiile intermediare și neasigurând o măsurare graduală a rezultatelor. În consecință, se impune substituirea acestuia cu un indicator care să reflecte în mod direct și măsurabil contribuția produselor analitice la procesul decizional și să asigure o evaluare transparentă, obiectivă și progresivă a implementării obiectivului specific.	
	32.	Anul indicat în coloana „Valoarea de referință intermediară (2028)” din tabelul indicatorilor de monitorizare de la capitolul IV va fi modificat în 2027. De asemenea, vor fi ajustate toate valorile aferente fiecărui indicator al obiectivelor specifice, pentru a asigura corelarea valorilor de referință intermediare cu prima etapă de implementare a Programului (2026–2027), astfel încât, în cadrul evaluării intermediare, să fie clar evidențiați indicatorii ce urmau a fi atinși.	Se acceptă.
	33.	Fiecărui obiectiv specific îi vor fi atribuiți minimum doi indicatori de rezultat relevanți, care să permită o evaluare obiectivă și eficientă a progresului realizat. Alegerea indicatorilor se va face ținând cont de capacitatea acestora de a reflecta, într-o manieră clară, coerentă și cuantificabilă, gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite. În acest sens, se vor completa cel puțin cu un indicator de rezultat obiectivele specifice 1.1, 1.4, 1.6, 2.1.	Se acceptă. Prin urmare, pentru obiectivele specifice 1.1, 1.4, 1.6 și 2.1 au fost revizuiți indicatorii de rezultat.
	34.	Capitolul V, consacrat prezentării impactului Programului, nu este structurat într-o manieră suficient de clară și nu permite delimitarea distinctă a consecințelor sociale, economice, financiare, administrative, de gen, etc. O asemenea abordare generală reduce atât posibilitatea de analiză a efectelor asupra diferitelor categorii de beneficiari, cât și capacitatea de monitorizare și evaluare ulterioară a	Se acceptă.

		progreselor. În acest sens, se recomandă revizuirea și restructurarea conținutului capitolului, prin evidențierea impactului pe fiecare dintre dimensiunile menționate, pentru a reflecta în mod transparent efectele și beneficiile pe termen mediu generate de implementarea Programului.	
	35.	La capitolul IX „Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare”, ultimul aliniat (pct. 200) va fi completat cu precizarea că, până la aprobarea și publicarea rapoartelor de monitorizare și evaluare pe site-ul web oficial al ministerului, acestea vor fi supuse coordonării cu Cancelaria de Stat, în conformitate cu prevederile pct. 81 din Regulamentul privind planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.	Se acceptă.
	36.	Cu privire la partea operațională a Programului: 7. Costurile planificate pentru realizarea indicatorului de monitorizare „3 sedii pentru direcții regionale ale IGP finalizate, dotate și funcționale”, aferent acțiunii nr. 1 „Implementarea viziunii de regionalizare și extindere a structurilor de ordine și securitate publică” din Planul de acțiuni al Programului, urmează a fi analize suplimentare. Aceasta se justifică prin faptul că, potrivit mențiunii atașate indicatorului, implementarea sa vizează realizarea integrală a măsurii de reformă nr. 7.9.21, prevăzută în Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027 (HG nr. 260/2025), cu termen de finalizare stabilit în decembrie 2027. În acest context, alocarea pentru anul 2028 a sumei de 58.718,3 mii lei pentru investiții capitale evidențiază un risc semnificativ privind neimplementarea sau nerealizarea la termen a măsurii de reformă aprobate în Agenda de reforme, fapt ce va compromite valoarea debursărilor resurselor financiare, generând efecte negative substanțiale asupra bugetului de stat și, implicit, economiei naționale.	Se acceptă. Suma indicată de 58.718,3 mii lei va fi acoperită din subprogramul bugetar 3502.

		Având în vedere cele expuse, se constată necesitatea replanificării costurilor astfel, încât implementarea indicatorului să se realizeze în strictă conformitate cu termenele prevăzute în Agenda de reforme, asigurând respectarea obiectivelor strategice și prevenind riscul neîndeplinirii măsurii de reformă aprobate.	
	37.	Indicatorul nr. 4 „Program național comun Ministerul Educației și Cercetării – Ministerul Afacerilor Interne (IGP) de prevenire a violenței și bullying-ului în școli elaborat și implementat” al acțiunii nr. 25 „Consolidarea răspunsului pentru combaterea și prevenirea fenomenelor de bullying, consum de alcool, droguri și adicții în rândul minorilor”, precum și indicatorul nr. 4 „Strategia de consolidare a rezilienței entităților critice aprobată prin Hotărâre de Guvern” al acțiunii nr. 39 „Aprobarea cadrului normativ pentru identificarea, desemnarea și protecția entităților critice”, urmează a fi revăzuți din cadrul de monitorizare, întrucât nu reprezintă intervenții sau acțiuni individuale care pot fi realizate pe termen scurt și mediu, ci constituie un ansamblu de măsuri și acțiuni agregate, cu caracter strategic.	Se acceptă. Indicatorul nr. 4 „Program național comun Ministerul Educației și Cercetării – Ministerul Afacerilor Interne (IGP) de prevenire a violenței și bullying-ului în școli elaborat și implementat” al acțiunii nr. 25 a fost revizuit, iar indicatorul nr. 4 „Strategia de consolidare a rezilienței entităților critice aprobată prin Hotărâre de Guvern” al acțiunii nr. 39 a fost exclus.
	38.	Referitor la acțiunea nr. 13, indicatorul nr. 2 „Instrumente de comunicare ale serviciilor de ordine și securitate publică (inclusiv pagini web, materiale informative...”, precum și acțiunea nr. 23, indicatorul nr. 1 „Registrul automatizat al agresorilor familiari operaționalizat”, se impune revizuirea și ajustarea costurilor de implementare în conformitate cu perioada efectiv planificată pentru realizarea indicatorilor menționați. Această ajustare are drept scop asigurarea unei planificări financiare realiste și corespunzătoare, care să permită atingerea obiectivelor stabilite în termenele prevăzute.	Se acceptă.
	39.	Cu privire la acțiunile nr. 2, 14, 20, 22, 26, 28, 42, 48 și 55, pentru care costurile nu sunt acoperite, în coloana „Cod	Se acceptă.

		program/subprogram bugetar” se va elimina mențiunea „Asistență externă”. Întrucât aceste acțiuni nu beneficiază de finanțare din bugetul de stat și nici nu sunt acoperite prin asistență externă identificată prin finanțator sau prin denumirea proiectului care susține acțiunea, păstrarea mențiunii „Asistență externă” în această coloană este nejustificată.	
	40.	Pentru acțiunile nr. 38 și 39, în coloana „Cod program/subprogram bugetar” va fi indicat exclusiv codul programului sau subprogramului bugetar al autorității care are responsabilitatea directă de implementare a acestor acțiuni. Astfel, codurile altor autorități sau instituții care sprijină implementarea acestora în calitate de suport vor fi excluse.	Se acceptă.
	41.	În partea ce ține de indicatorul „Analiza funcțională a Centrului de Justiție Familială și a oportunității creării unui centru regional nou efectuată” de la acțiunea nr. 22, pentru a evita angajamentele ce pot conduce la extinderea nejustificată a cheltuielilor de personal sau la crearea unor entități suplimentare, se recomandă utilizarea expresiei, după cum urmează: „Necesarul de personal este alocat în mod corespunzător bazat pe o analiză sistemică a naturii, volumului și complexitatea funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite în domeniul (se va indica domeniul)”.	Se acceptă.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz nr. 02/4524 din 24.09.2025)	42.	La proiectul Programului de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2028. Cuvântul „minor”, la orice formă gramaticală, se va substitui cu cuvântul „copil” la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a aduce în concordanță cu terminologia utilizată atât în legislația internațională (Convenția ONU cu privire la drepturile copilului), cât și în legislația națională (Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a	Se acceptă.

		copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți ș.a.)	
	43.	La Capitolul 2 „Analiza situației”: - la punctul 27, sintagma „violență domestică” se va înlocui cu „violență în familie”, astfel încât textul să fie conform cadrului legal în domeniul prevenirii violenței, respectiv Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie;	Se acceptă.
	44.	- punctul 29: a) se va completa cu mențiuni privind modelul de intervenție al Serviciului regional integrat pentru victimele violenței sexuale, dezvoltat la Ungheni în anul 2023, în baza Hotărârii Guvernului nr. 508/2023 cu privire la pilotarea Serviciului integrat regional pentru victimele violenței sexuale. Serviciul deservește beneficiari din următoarele unități administrativ-teritoriale: Ungheni, Fălești, Sîngerei, Călărași, Nisporeni și Telenești și asigură victimelor violenței sexuale acces integrat la servicii de asistență medicală specializată, expertiză medico-legală, asistență psiho-socială și juridică, precum și evaluări psihologice, toate într-o singură locație. b) în contextul referinței la instrucțiunile metodice, se propune menționarea despre faptul că fiecare sector de intervenție alături de sectorul de ordine publică (sănătate, social, medical și medicină legală) dispune de instrucțiuni metodice specifice pentru examinarea cazurilor de violență în familie, precum și despre instrucțiunea de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală (Hotărârea Guvernului nr. 223/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală și a Instrucțiunii de lucru a echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală).	Se acceptă.

	45.	la punctul 32, sintagma „autorităților pentru protecția copilului”, se va exclude, deoarece responsabilitatea pentru combaterea bullying-ului, conform Ordinului Ministerului Educației și Cercetării nr.1024 din 13.10.2022 privind aprobarea Metodologiei cu privire la prevenirea și combaterea bullyingului, le revine autorităților din domeniul educației, iar activitățile de prevenire și combatere a bullying-ului cu copiii/elevii și părinții sunt parte componentă a planului de dezvoltare instituțională și a planului de activitate a instituțiilor de învățământ.	Se acceptă.
	46.	La Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 La Obiectivul general. 1 Siguranță sporită a populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice La Obiectivul specific 1.1 Asigurarea unui răspuns profesionist și eficient la provocările specifice prin majorarea numărului echipelor de patrulare și reacționare operativă cu 34% până în 2030 - la acțiunea nr. 14 „Consolidarea capacității de răspuns la amenințările asociate mediului digital care afectează drepturile și siguranța populației”, indicatorul „Cel puțin 80% angajați desemnați pentru amenințări din mediul online instruiți” este formulat ambiguu și necesită a fi reformulat în vederea redării sensului logic al acestuia.	Se acceptă.
	47.	La Obiectivul specific 1.3 Extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară la 100% din sectoarele de poliție până în anul 2030 - la acțiunea nr. 19 „Implementarea conceptului centrelor mobile de prevenire, cu atribuții specific sectorului de poliție”, indicatorul „Raport de evaluare a funcționalității centrelor și acoperirii necesităților instituționale privind accesibilitatea serviciilor pentru cetățeni, aprobat”, la rubrica „Instituțiile responsabile/parteneri” se propune substituirea Ministerului	Se acceptă.

		Muncii și Protecției Sociale cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. În acest sens, se menționează că, Capitolul III „Accesibilitatea” din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități stabilește prevederile generale privind accesibilitatea persoanelor cu dizabilități în domeniul securității și ordinii publice, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Astfel, conform prevederilor art. 19 alin. (3) din Legea menționată supra, normativele de adaptare a obiectivelor infrastructurii sociale la necesitățile persoanelor cu dizabilități se aprobă de către organul național de dirijare în construcții, atribuție ce revine Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.	
	48.	la acțiunea nr. 21 „Dezvoltarea capacităților de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie”: a) denumirea acțiunii se va completa la final cu sintagma „și violenței împotriva femeilor”. Propunere valabilă și pentru toți indicatorii corespunzători acțiunii respective; b) indicatorul „Instruiri mixte ale autorităților în gestionarea cazurilor de violență în familie”, după cuvântul „instruiri” se va completa cu cuvintele „sectoriale și”; c) textul din rubrica „Instituție responsabilă/parteneri” se va substitui cu textul „Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării”. d) se propune completarea cu un indicator suplimentar, care să prevadă instruirea tuturor angajaților din prima linie în domeniul identificării, documentării și evaluării riscurilor în cazurile de violență psihologică, ținând cont că deși violența psihologică este menționată ca fiind frecvent neglijată de autorități în analiză a situației (punctul 27 din proiectul Programului menționat supra), aceasta nu este reflectată	Se acceptă parțial. Propunerea cu privire la completarea cu un indicator separat, care să prevadă instruirea tuturor angajaților din prima linie în domeniul identificării, documentării și evaluării riscurilor în cazurile de violență psihologică, nu se acceptă din motiv că acțiunea nr. 21 „Dezvoltarea capacităților de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie și violenței împotriva femeilor” prevede indicatori privind instruirea angajaților pentru gestionarea tuturor cazurilor de violență în familie, fără a face diferențierea de „violența psihologică”.

		printr-o acțiune distinctă în Planul de acțiuni. Se menționează că, în cadrul fiecărei structuri teritoriale de asistență socială activează psihologi, ale căror capacități urmează a fi valorificate pentru a sprijini victimele violenței împotriva femeilor și violenței în familie, având în vedere că, în prezent, aceștia acordă asistență unui spectru larg de beneficiari.	
	49.	acțiunea nr. 22 „Extinderea regională a serviciilor pentru victimele violenței în familie în baza modelului Centrului de Justiție Familială” se propune a fi revizuită conceptual pentru a fi corelată cu indicatorul de monitorizare. Se menționează că, măsuri specifice extinderii și îmbunătățirii serviciilor de suport specializate pentru victimele violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, inclusiv a violenței cibernetice și crearea unui număr suficient de adăposturi se regăsesc în: - Setul de măsuri pentru realizarea recomandărilor GREVIO privind punerea în aplicare a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice pentru perioada 2024-2028, care prevede extinderea serviciilor pentru victimele violenței împotriva femeilor și violenței în familie; - Foaia de parcurs privind „Statul de drept”, criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 275/2025, care prevede extinderea și îmbunătățirea serviciilor de suport specializate pentru victimele violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, inclusiv a violenței cibernetice, și crearea unui număr suficient de adăposturi (260 de locuri pentru victimele violenței bazate pe gen și ale violenței domestice); - Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28.05.2025 pentru aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029	Se acceptă.

		(Cluster 1, Anexa B), care stabilește extinderea și îmbunătățirea serviciilor de suport specializate pentru victimele violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, inclusiv a violenței cibernetice, precum și crearea unui număr suficient de adăposturi; - Hotărârea Guvernului nr. 332/2023 cu privire la aprobarea Programului național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2023-2027 care stabilește până în anul 2027 dezvoltarea sistemului integrat de servicii sociale adresate victimelor violenței față de femei și violenței în familie, și anume dezvoltarea serviciilor integrate adresate victimelor violenței față de femei și violenței în familie conform Convenției de la Istanbul raportate la numărul de locuri lipsă.	
	50.	La Nota de fundamentare a proiectului Programului de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 La punctul 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen, subpct. 3 „Intervenții adaptate pentru victimele violenței de gen” se va redenumi în „Intervenții adaptate pentru victimele violenței împotriva femeilor și violenței în familie”. Totodată, în conținutul textului explicativ, sintagma „combaterea violenței în familie și a formelor de violență bazată pe gen” și se va substitui cu sintagma „combaterea violenței în familie și violenței împotriva femeilor”. Se reiterează că, cadrul normativ național din Republica Moldova reglementează termenii „violența în familie” și „violența împotriva femeilor”. Utilizarea acestor termeni în documentele oficiale asigură coerența cu legislația existentă. Termenul „violență bazată pe gen”, deși este un concept internațional mai larg, poate crea confuzie în contextul legal național dacă nu este definit și explicat corespunzător.	Se acceptă.
Oficiul Avocatului Poporului	51.	Din start, este de notat caracterul complex și conceptual al Programului național de ordine și securitate publică pentru	Nu se acceptă.

(opinie nr. 04-3/65
– 2025 din
26.09.2025)

anii 2026-2030, care oferă o analiză consistentă a contextului în care este promovat acest document de politici, cât și corelarea acestuia cu alte documente de politici în vigoare. Totodată, este de apreciat și analiza comprehensivă a situației din sectorul de ordine și securitate publică (pe diverse paliere), provocările actuale ale mediului de securitate existent, precum și vulnerabilitățile serviciilor de ordine și securitate publică.

I. Însă, se observă o neconcordanță între partea narativă a documentului, și partea de planificare strategică a acțiunilor. Având în vedere complexitatea problematicilor și vulnerabilităților punctate în partea narativă, planul nemijlocit de acțiuni vizează în principal doar două obiective generale, cu obiectivele specifice și acțiunile corespunzătoare (Obiectivul general 1. Siguranță sporită a populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice; Obiectivul general 2. Serviciile de ordine și securitate publică aliniate la principiile drepturilor omului).

În pofida numeroaselor acțiuni trasate, în special pentru obiectivul general 1, programul de acțiuni nu acoperă în totalitate spectrul de vulnerabilități și provocări care compromit eficiența activităților pe segmentul de securitate și ordine publică, în special cu privire la anumite aspecte esențiale:

- riscuri semnificative legate de suprasolicitarea personalului și gestionarea inefficientă a resurselor;
- pregătirea profesională corespunzătoare a angajaților structurilor de ordine publică;
- consolidarea capacităților de analiză a informațiilor;
- măsuri orientate la atragerea, menținerea și promovarea funcționarilor din cadrul serviciilor de ordine și securitate publică;
- respectarea drepturilor și libertăților omului de către angajații serviciilor de ordine și securitate publică.

Programul reprezintă un document strategic, având rolul de a stabili direcțiile prioritare și intervențiile majore care afectează direct ordinea și securitatea publică, nu de a detalia exhaustiv fiecare vulnerabilitate sau problemă operațională.

Observația privind neconcordanța între analiza situației și planul de acțiuni, nu se consideră justificată, deoarece o parte din aceste vulnerabilități/probleme sunt deja subsumate acțiunilor aferente obiectivelor specifice, de exemplu:

Obiectivul specific 1.1. (majorarea numărului echipelor de patrulare și reacționare) răspunde indirect problemei riscuri semnificative legate de suprasolicitarea personalului și gestionarea inefficientă a resurselor;

Obiectivul specific 1.2. (integrarea surselor de date și produse analitice) abordează consolidarea capacităților de analiză a informațiilor;

Obiectivul specific 2.2. (profesionalizarea resurselor umane și instruirea continuă) acoperă pregătirea profesională corespunzătoare a angajaților structurilor de ordine publică și respectarea drepturilor și libertăților omului de către angajații serviciilor de ordine și securitate publică.

Cu atât mai mult se remarcă că, la pct. 164.1 – 164.6 din Program sunt reflectate consecințele care pot surveni în cazul neintervenției, însă problemele abordate de prezentul Program sunt reflectate la Secțiunile 1-6 din Capitolul II.

		În acest context, se consideră oportun corelarea problemelor deja identificate în analiza situațională (în special, pct. 164.1-164.6.) cu obiectivele din programului de acțiuni, și reflectarea acestora în măsuri/acțiuni corespunzătoare.	
	52.	II. Deși proiectul de program conține referințe exprese la obiectivul ce vizează "Serviciile de ordine și securitate publică aliniate la principiile drepturilor omului" (Obiectivul general 2), observăm că acțiunile nemijlocite prevăzute de program sunt destul de limitate. În mare parte, acestea se referă doar la două aspecte: 1. reducerea cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate 2. dezvoltarea capabilităților integrate de intervenție la evenimente publice. În acest sens, notăm că alinierea serviciilor de ordine și securitate publică la principiile drepturilor omului, implică un domeniu de reglementare și/sau intervenție mai vast, cu acțiuni concrete și pe alte dimensiuni decât prevenirea torturii și desfășurarea evenimentelor publice. Având în vedere situația privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, în corelație cu activitățile de asigurare a ordinii și securității publice, considerăm judicios completarea programului cu acțiuni suplimentare pe următoarele dimensiuni: - asigurarea condițiilor echitabile și prielnice de activitate pentru reprezentanții serviciilor de ordine și securitate publică, compatibile desigur cu statutul special al funcționarilor; - monitorizarea și evaluarea abaterilor disciplinare/deontologice din activitatea reprezentanților serviciilor de ordine și securitate publică;	Nu se acceptă. Obiecția susține că Obiectivul general 2 conține acțiuni prea limitate (doar pe reducerea torturii și gestionarea evenimentelor publice). Este de menționat că, Planul de acțiuni de implementare a Programului, stabilește: • Obiectivul specific 2.1 conține un set detaliat și divers de măsuri, de la renovarea sediilor și asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități, până la prevenirea situațiilor de încălcare a drepturilor omului, instruirea angajaților, dezvoltarea ghidurilor de intervenție, mecanisme de colectare a datelor privind infracțiuni motivate de ură și campanii de sensibilizare. • Obiectivul specific 2.2 vizează intervenția integrată la evenimente publice, cu proceduri standardizate, metodologii de identificare a riscurilor, reguli privind utilizarea UAV, punct național de contact pentru evenimente sportive, instruirea personalului și dotarea serviciilor conform normativelor. Prin urmare, acțiunile deja acoperă o gamă largă de dimensiuni operaționale, instituționale și de drepturi ale omului, acoperind domenii cu mult mai vaste decât reducerea torturii sau gestionarea evenimentelor publice, așa cum a fost menționat în opinie.

		- asigurarea unor mecanisme eficiente pentru sesizarea și investigarea cazurilor de încălcare a drepturilor omului de către reprezentanții serviciilor de ordine și securitate publică; - reglementarea și operaționalizarea procedurilor de interacțiune specifică dintre serviciile de ordine și securitate publică, și victimele infracțiunilor (luarea în considerație a aspectelor psihologie judiciară și criminologie); - identificarea și/sau eficientizarea mecanismelor de conlucrare a serviciilor de ordine și securitate publică cu APL-le (în special, în contextul regionalizării poliției). Conform prevederilor, Programul reprezintă un document de politici publice prin care se propune consolidarea direcțiilor strategice ale statului în domeniul ordinii și securității publice, având ca scop general consolidarea climatului de securitate și încredere în rândul populației. Asigurarea acestui obiectiv și asigurarea unei guvernante eficiente, pro-active și orientate spre respectarea drepturilor omului, nu sunt posibile fără măsuri concrete și reale de remediere a vulnerabilităților de sistem existente.	Se menționează că la elaborarea Programului s-a ținut cont de politica statului în domeniul respectării drepturilor omului, ori unele acțiuni care se referă la respectarea și garantarea drepturilor omului, inclusiv, se regăsesc în Programul național privind asigurarea respectării drepturilor omului pentru anii 2024-2027, aprobat prin HG nr. 164/2024, printr care: identificarea și/sau eficientizarea mecanismelor de conlucrare dintre autoritățile și instituțiile publice, asigurarea unor mecanisme eficiente pentru sesizarea și investigarea cazurilor de încălcare a drepturilor omului de către reprezentanții autorităților publice, etc.
Ministerul Finanțelor (aviz nr. 05- 17/207/1407 din 26.09.2025)	53.	La proiectul Programului La Capitolul IV „Indicatori de monitorizare”, Obiectivul 1.5 „Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate, prin reabilitarea a minimum 90% din posturile existente și echiparea acestora cu tehnică modernă până în anul 2030”, se propune de exclus Serviciul Vamal din coloana „Responsabil”, întrucât activitățile prevăzute în cadrul acestui obiectiv nu intră în competența Serviciului Vamal.	Se acceptă.
	54.	La Capitolul VI „Costuri”, în tabelul aferent acestui capitol, se propune ajustarea costurilor pentru obiectivele specifice nr.1.1 și 1.3, întrucât acestea au fost indicate eronat în raport cu datele prevăzute în Planul de acțiuni.	Se acceptă.
	55.	La Planul de acțiuni Pentru acțiunile 1, 4, 5, 29, 36, 40 și 54 din Plan, se constată un cost acoperit din bugetul de stat	Se acceptă.

		care constituie circa 1 136 369,2 mii lei, cheltuieli care urmează a fi efectuate în anul 2026 (în sumă de circa 272 293,9 mii lei). În acest context atragem atenția asupra unui risc financiar ce ține de costurile indicate, deoarece alocații pentru realizarea acestor acțiuni nu sunt prevăzute în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) 2026-2028. Prin urmare, se solicită revizuirea costurilor și identificarea surselor de finanțare pentru implementarea acțiunilor menționate prin atragerea partenerilor de dezvoltare pentru finanțarea acestor cheltuieli.	Cheltuielile aferente anului 2026 au fost ajustate în corespundere cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) 2026-2028, iar cheltuielile prevăzute la acțiunile care nu sunt acoperite au fost transferate la costuri neacoperite, urmând a fi identificate din surse externe sau solicitate în procesul de revizuire anuală a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) 2026-2028.
	56.	Totodată, pentru acțiunile 6, 9, 24, 25 și 43 din Plan, nu au fost prevăzute mijloace financiare suplimentare la etapa de elaborare a CBTM 2026–2028 (sectorul educației).	Se acceptă. Mijloacele financiare prevăzute pentru acțiunile menționate sunt prevăzute în contul bugetului anual alocat pentru Academia „Ștefan cel Mare și constituie cheltuieli curente pentru angajații implicați în procesul de instruire.
	57.	La acțiunea 21 „Dezvoltarea capacităților de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie” referitor la indicatorul de monitorizare „100% din angajați instruiți cu privire la aplicarea Instrucțiunilor metodice privind intervenția Poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, precum și privind completarea chestionarului digitalizat”, urmează a fi adusă claritate privind includerea/neincluderea în CBTM 2026-2028 a acestei măsuri, respectiv a mijloacelor financiare în volum de 1 260,0 mii lei – pentru anul 2028.	Se acceptă. Cheltuielile au fost ajustate.
	58.	La acțiunea 35 „ Consolidarea condițiilor operaționale de activitate ale posturilor vamale interne de control în raport cu amenințările la adresa ordinii și securității publice”, în coloana 8 „Cod program/Subprogram bugetar”, codul programului „05” se va substitui cu codul programului Ministerului Afacerilor Interne „3502”. De asemenea, sintagma „Serviciul Vamal” se va exclude din coloana „Instituție	Se acceptă.

		responsabilă/parteneri”, întrucât această acțiune nu intră în competența Serviciului Vamal. În consecință, costurile aferente acestei acțiuni nu vor reveni Serviciului Vamal.	
	59.	De asemenea, este necesară revizuirea codurilor programelor/subprogramelor bugetare din coloana „Cod program/Subprogram bugetar”.	
	60.	Subsidiar, Planul de acțiuni urmează de completat la final cu un rând nou „Total” care va însuma costul tuturor acțiunilor incluse în tabel.	Se acceptă.
Ministerul Mediului (aviz nr. 02-07/2657 din 25.09.2025)	61.	La acțiunea nr. 40, Capitolul X, din proiectul Planului de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 „Renovarea și accesibilizarea sediilor structurilor de ordine și securitate publică conform nevoilor persoanelor cu diverse tipuri de dizabilități și ale altor categorii vulnerabile” referitor la Ministerul Mediului în rubrica „Instituție responsabilă/parteneri” considerăm că atribuțiile acestuia nu sunt suficient de clare sau nu sunt în concordanță cu responsabilitățile specificate. În acest context, propunem excluderea Ministerului Mediului din rubrica respectivă, având în vedere că nu există o legătură evidentă cu domeniul de activitate.	Se acceptă.
	62.	În altă ordine de idei, în Capitolul II al Programului enunțat, autorul identifică o problemă semnificativă referitoare la deficiențele serviciilor de ordine și securitate publică, evidențiată la pct. 114: «Lipsa echipamentelor și sistemelor de monitorizare video cauzează o capacitate insuficientă de prevenire, analiză și intervenție». Cu toate acestea, în cadrul proiectului Planului de Acțiuni pentru implementarea Programului Național de Ordine și Securitate Publică pentru perioada 2026-2030, nu se regăsește nicio acțiune concretă destinată rezolvării acestei probleme, care este esențială pentru îmbunătățirea eficienței resurselor umane	Precizare. Analiza Planului de acțiuni arată că această deficiență este deja acoperită prin acțiuni și indicatori existenți, deși nu este menționată în mod izolat sub forma unei acțiuni distincte. Astfel, în cadrul Obiectivului specific 1.5 „Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate, prin reabilitarea a minimum 90% din posturile existente și echiparea acestora cu tehnică modernă până în anul 2030”, sunt prevăzute acțiuni ce

		și financiare în prevenirea riscurilor la adresa ordinii publice și a securității naționale. În acest context, considerăm oportun ca autorul să ia în considerare includerea unei măsuri specifice pentru abordarea acestei deficiențe în cadrul planului menționat.	vizează reabilitarea posturilor și echiparea acestora cu tehnică modernă, inclusiv sisteme de monitorizare video. De asemenea, la acțiunea nr. 35 privind consolidarea condițiilor operaționale de activitate ale PVIC se regăsește expres prevederea privind dotarea cu echipamente moderne și tehnologii de supraveghere.
Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2/17039 din 26.09.2025)	63.	Totodată, se recomandă a se verifica suplimentar redactarea obiectivului de la punctul 9 subpct. 9.2 din proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, Guvernare eficientă, justiție și supremația legii pentru a fi în concordanță cu Obiectivul general 8 din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” care este formulat în documentul de politici publice: „Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent”.	Se acceptă.
	64.	Subsecvent, și textul de la pct. 9 subpct. 9.3 Creșterea accesului la infrastructura publică și serviciile de bază, urmează a fi redactat în corespundere cu Obiectivul general 2 din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” „Îmbunătățirea condițiilor de trai”.	Se acceptă.
	65.	Suplimentar, menționăm că în partea acțiunilor propuse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026- 2030, rolul Centrului Național Anticorupție este stabilit reieșind din competența funcțională. Astfel, considerăm că elaborarea și implementarea responsabilă a documentului de politici publice va consolida eforturile comune în vederea conlucrării dintre serviciile de ordine publică cu alte structuri de forță și servicii publice de intervenție primară.	S-a luat act.

Institutul Național al Justiției (aviz nr. 388-INJ din 26.09.2025)	66.	Institutul Național al Justiției salută inițiativa elaborării acestui document de politici publice, avizează propunerile și vă informează că nu avem recomandări sau observații, în această etapă.	S-a luat act.
	67.	Institutul Național al Justiției va realiza în perioada vizată toate formările care sunt propuse în Program. Totodată, în ceea ce privește componenta bugetară, dorim să clarificăm cum va beneficia Institutul Național al Justiției de alocările financiare menționate în program, care sunt preconizate în proiectul prezentat ca fiind de la bugetul de stat, în vederea organizării instruirilor.	S-a luat act. Se precizează că implementarea acțiunii nr. 10 „Dezvoltarea la nivel regional a infrastructurii pentru pregătirea profesională a angajaților MAI, inclusiv pe principiul simulării situațiilor cu tactici aplicare/folosire armă de foc”, se va realiza din contul bugetului anual alocat pentru fiecare instituție în parte și reprezintă cheltuielile de personal care realizează instruirile.
Ministerul Justiției (aviz nr. 04/1-9433 din 29.09.2025)	68.	Cuvintele „conform anexei” se vor substitui cu textul „(se anexează)”	Se acceptă.
	69.	La pct. 6 cuvintele „data de” se vor exclude ca fiind excedente.	Se acceptă.
	70.	La Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030: Cu referire la acțiunea nr. 20 - „Protecția victimei prin obținerea ordonanței de protecție prin conferință video”, se va reține că, în prezent, la aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie, legislația stabilește că instanța poate dispune audierea victimei prin intermediul videoconferinței (art. 2783 din Codul de procedură civilă nr. 225/2003). Extinderea practicilor de utilizare a videoconferinței nu se dispune de către Ministerul Justiției, cu atât mai mult atingerea unui anumit procent în calitate de indicator (ex. 30 procente indicat în proiect) nu poate fi livrat de către minister. Or, desfășurarea ședinței de judecată prin	Se acceptă.

		videoconferință se dispune de instanță, în funcție de toate circumstanțele cauzei. Așadar, luând în considerare că cadrul legislativ deja cuprinde mecanismul de audiere de către instanța de judecată a victimei violenței în familie prin videoconferință, acțiunea de la pct. 20 se va exclude. Mai mult, obiectul de reglementare al acțiunii nominalizate ține de sectorul justiției, însă obiectul de reglementare al Programului este orientat pe ordinea și securitatea publică.	
	71.	La acțiunea nr. 31 – „Consolidarea conlucrării dintre serviciile de ordine publică cu alte structurile de forță și servicii publice de intervenție primară”, se determină măsuri de natură strict operațională, care implică intervenția, coordonarea și răspunsul rapid în situații de urgență, fapt pentru care, Ministerul Justiției, în virtutea competențelor sale funcționale, nu poate fi indicat în calitate de executor. În eventualitatea în care la realizarea acestei măsuri se are în vedere Administrația Națională a Penitenciarelor, atunci se va indica expres la coloana „Instituție responsabilă”.	Se acceptă.
	72.	La acțiunile nr. 38 și 39, din lista partenerilor/instituțiilor responsabile de realizarea acțiunilor indicate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, se va exclude Ministerul Justiției. În acest sens, se notează că Ministerul Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la acte normative, urmează să efectueze expertiza juridică în contextul acțiunilor de aprobare a actelor normative nominalizate la acțiunile nr. 38 și 39 din Plan. Respectiv, nu este necesară indicarea ministerului în calitate de coexecutor la toate acțiunile care impactează cu modificarea cadrului normativ.	Se acceptă.
	73.	La acțiunea nr. 44 – „Consolidarea capacităților serviciilor de ordine și securitate publică în combaterea infracțiunilor	Se acceptă.

		motivate de prejudecată, discurs de ură și propagandă de război”, se constată că termenul pentru atingerea indicatorului privind operaționalizarea mecanismului de colectare a datelor dezagregate privind numărul, tipul și categoriile (în baza criteriilor protejate de lege) de contravenții motivate de prejudecăți, dispreț sau ură este trimestrul IV 2028. În acest sens, urmează a se lua în considerare că o acțiune similară, care urmărește același obiectiv, se cuprinde în Foaia de parcurs privind „Statutul de drept” (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 275/2025. În același timp, pentru realizarea măsurii de la pct. 7.6 - „Dezvoltarea în continuare a sistemului de colectare a datelor dezagregate privind actele comise din motive de prejudecată” din Foia de parcurs, termenul de realizare este decembrie 2027. Prin urmare, termenul din proiect urmează a fi ajustat la termenul asumat prin agenda de integrare europeană.	
	74.	La acțiunea nr. 50 – „Delimitarea la nivel operațional a procedurilor de intervenție la evenimente publice și întrunirile publice”, care are setat ca indicator de monitorizare „PSO privind gestionarea întrunirilor publice și evenimentelor publice cu delimitarea clară, în concordanță cu reglementările legale aplicabile”, se va exclude Ministerul Justiției din lista instituțiilor responsabile. Or, natura acțiunii este una operațională care excedă competențele Ministerului Justiției.	Se acceptă.
Consiliul Superior al Procurorilor (aviz nr. 5/1-01d/25-2383 din 29.09.2025)	75.	la acțiunea 10, indicatorul - „Concept pentru integrarea în programul de formare a judecătorilor și procurorilor referitor la tacticile de bază ale intervențiilor angajaților MAI elaborat”, se propune următoarea redacție - „Concept privind integrarea în programele de formare continuă a judecătorilor și procurorilor a tematicii cu privire la tacticile de bază ale intervențiilor angajaților MAI, elaborat.”.	Se acceptă.

	76.	la acțiunea 10, indicatorul - „Subiectul privind tacticile de bază ale intervențiilor MAI integrat în programul Institutului Național de Justiție de formare a judecătorilor și procurorilor” se propune următoarea redacție - „Tematica privind tacticile de bază ale intervențiilor MAI integrată în programul Institutului Național de Justiție de formare continuă a judecătorilor și procurorilor”.	Se acceptă.
Consiliul Superior al Magistraturii (aviz nr. 1989 din 01.10.2025)	77.	Propunem excluderea a doi indicatori de monitorizare din acțiunea nr. 10 din Obiectivul general 1., Obiectivul specific 1.1 (Concept pentru integrarea în programul de formare a judecătorilor și procurorilor referitor la tacticile de bază ale intervențiilor angajaților MAI elaborat și Subiectul privind tacticile de bază ale intervențiilor MAI integrat în programul Institutului Național de Justiție de formare a judecătorilor și procurorilor). Argumentare - În conformitate cu art. 7 alin (2) lit. e) și alin. (5) din Legea nr. 152-XVI din 08 august 2006 privind Institutul Național al Justiției, Consiliul Institutului Național al Justiției aprobă anual, până la 1 septembrie, planul de formare inițială, iar pentru adoptarea hotărârilor este obligatorie coordonarea cu Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor și Ministerul Justiției și Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat. Conform art. 4 alin. (2) lit. b) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul aprobă strategia privind formarea inițială și continuă a judecătorilor și prezintă opinia asupra planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. Până la moment, MAI sau alte autorități publice nu au elaborat și solicitat Institutului Național al Justiției o propunere în acest sens.	Se acceptă.
	78.	Propunem includerea Consiliului Superior al Magistraturii în calitate de partener la indicatorul de monitorizare	Se acceptă.

		„Componenta, atribuțiile și modul de organizare a Grupului de lucru interinstituțional pentru protecția infrastructurilor critice aprobate prin Hotărâri de Guvern”, de la acțiunea nr. 38 și 39 din Obiectivul specific 1.6. Argumentare – Conform Legii nr. 120 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului din 21 septembrie 2017 și Hotărârii Guvernului nr. 701 pentru aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice din 11 iulie 2018, instanțele judecătorești și sediul Consiliului Superior al Magistraturii sunt obiective de infrastructură critică. Din aceste considerente, considerăm oportun consultarea organului de autoadministrare judecătorească în acest domeniu.	
	79.	Propunem includerea Consiliului Superior al Magistraturii, instanțelor judecătorești, a Consiliului Superior al Procurorilor și Procuraturii în indicatorul de monitorizare „Lista infrastructurilor critice identificate și aprobată prin Hotărâre de Guvern” și, respectiv a cheltuielilor necesare, de la acțiunea nr. 38 și 39 din Obiectivul specific 1.6. Argumentare – la Codul programului / al subprogramului bugetar din acest indicator de monitorizare, lipsește vreo referință la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor și al Procuraturii Generale, în conformitate cu Anexa nr.2 la Ordinul ministrului finanțelor nr. 208 privind Clasificația bugetară din 24 decembrie 2015.	Se acceptă.
	80.	Propunem redactarea denumirii „Secțiunea 6. Protecția infrastructurilor critice naționale” în „Secțiunea 6. Protecția infrastructurii critice naționale” (Pag. 31 – 32) și a referințelor similare din întregul document supus consultărilor publice. Această sintagmă urmează să fie modificată pentru a nu crea confuzie și pentru a fi conformă terminologiei utilizate în Legea nr. 120 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului din 21 septembrie 2017 și Hotărârii Guvernului	Nu se acceptă. Denumirea „Secțiunea 6. Protecția infrastructurilor critice naționale” este în corespundere cu Legea nr. 223/2025 <i>privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale</i>, care stabilește cadrul legal privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice naționale și evaluarea

		nr. 701 pentru aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice din 11 iulie 2018.	necesității de a îmbunătăți protecția acestora în scopul creșterii capacității de asigurare a stabilității, securității și siguranței sistemelor economice, sociale și a protecției persoanelor.
Poziția autorităților avizatoare expusă în virtutea pct.231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG 610/2018			
Cancelaria de Stat (aviz nr. 21/1-69-10424 din 10.10.2025)	81.	Cu privire la partea descriptivă a Programului: 1. Indicatorul de rezultat „Reducerea cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate (%)”, aferent obiectivului specific 2.1, urmează a fi substituit cu un alt indicator mai relevant, întrucât acesta se suprapune cu indicatorul de impact stabilit pentru obiectivul general 2. Această ajustare are drept scop asigurarea coerenței logice a cadrului de monitorizare și evitarea duplicării indicatorilor între nivelurile de obiective.	Se acceptă.
	82.	2. Costurile planificate pentru realizarea indicatorului de monitorizare „3 sedii pentru direcții regionale ale IGP finalizate, dotate și funcționale”, aferent acțiunii nr. 1 „Implementarea viziunii de regionalizare și extindere a structurilor de ordine și securitate publică” din Planul de acțiuni al Programului, urmează a fi analize suplimentare. Aceasta se justifică prin faptul că, potrivit mențiunii atașate indicatorului, implementarea sa vizează realizarea integrală a măsurii de reformă nr. 7.9.21, prevăzută în Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027 (HG nr. 260/2025), cu termen de finalizare stabilit în decembrie 2027. În acest context, alocarea pentru anul 2028 a sumei de 58.718,3 mii lei pentru investiții capitale evidențiază un risc semnificativ privind neimplementarea sau nerealizarea la termen a măsurii de reformă aprobate în Agenda de reforme, fapt ce va compromite valoarea debursărilor resurselor financiare, generând efecte negative substanțiale asupra bugetului de stat și, implicit, economiei naționale.	Se acceptă.

		Având în vedere cele expuse, se constată necesitatea replanificării costurilor astfel, încât implementarea indicatorului să se realizeze în strictă conformitate cu termenele prevăzute în Agenda de reforme, asigurând respectarea obiectivelor strategice și prevenind riscul neîndeplinirii măsurii de reformă aprobate.	
	83.	3. Indicatorul nr. 4 „Planul interministerial de acțiuni privind asigurarea securității elevilor în instituțiile de învățământ și prevenirea violenței între elevi pentru anii 2025-2026, implementat” al acțiunii nr. 22 „Consolidarea răspunsului pentru combaterea și prevenirea fenomenelor de bullying, consum de alcool, droguri și adicții în rândul copiilor” se impune revizuirea și ajustarea costurilor de implementare în conformitate cu perioada efectiv planificată pentru realizarea indicatorilor menționați. Această ajustare are drept scop asigurarea unei planificări financiare realiste și corespunzătoare, care să permită atingerea obiectivelor stabilite în termenele prevăzute	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor (aviz nr. 05- 17/225/1477 din 16.102.2025)	84.	La proiectul Programului La Capitolul VI „Costuri”, în tabelul aferent acestui capitol, se consideră necesar de repartizat sumele pe subprograme.	Nu se acceptă. Conform prevederilor pct. 18.7 din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, prevede prezentarea costurilor pentru fiecare obiectiv specific în parte, corelate cu programele/subprogramele bugetare, cu indicarea resurselor financiare planificate pentru perioada următoare, în conformitate cu prevederile Cadrului bugetar pe termen mediu, și a resurselor financiare estimate pentru perioada care excedează Cadrul bugetar pe termen mediu în momentul aprobării programului; indicarea resurselor disponibile din asistența externă și a costurilor neacoperite. Detalierea și repartizarea sumelor pe programe și subprograme bugetare este deja realizată în Planul

			de acțiuni aferent Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030, unde fiecare acțiune este corelată cu codul programului/subprogramului bugetar corespunzător instituției responsabile Astfel, includerea unei repartizări suplimentare pe subprograme în Capitolul VI „Costuri” ar reprezenta o dublare inutilă a informației, întrucât structura bugetară detaliată se regăsește deja în documentul de implementare (Planul de acțiuni). Capitolul VI are rolul exclusiv de sinteză financiară, prezentând costurile cumulative pe obiective generale și specifice, conform cerințelor metodologice stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.
	85.	La Planul de acțiuni La acțiunea 8 „Prevenirea și combaterea fenomenului de ultragiere și maltratare a angajaților IGP și IGC, precum și de nesubordonare acestora”, referitor la indicatorul „Minimum 80% de polițiști și carabinieri din prima linie (cu respectarea criteriului de gen) instruiți în domeniul comunicării, gestionării conflictelor și aplicarea mijloacelor speciale/tacticilor de bază”, este important să se clarifice dacă aceste costuri sunt incluse sau nu în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) 2026-2028, având în vedere că la etapa de elaborare a acestuia nu au fost prevăzute mijloace financiare suplimentare pentru sectorul educației.	Se acceptă. Costurile aferente indicatorului menționat nu constituie cheltuieli suplimentare față de cele deja prevăzute în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) 2026–2028. Acestea urmează a fi acoperite din alocațiile planificate pentru instruirea continuă a personalului în cadrul programelor bugetare existente ale Ministerului Afacerilor Interne (subprogramele 8812), fără a implica solicitări adiționale pentru sectorul educației. Este de menționat că, activitățile de instruire vor fi realizate în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, în cadrul programelor de formare profesională, utilizând resursele logistice și resursele umane disponibile. Prin urmare, indicatorul nu generează un impact financiar suplimentar față de limitele aprobate în CBTM, fiind realizabil în baza resurselor existente,

			în coordonare cu Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri.
	86.	De asemenea, la acțiunea 19 „Dezvoltarea capacităților de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie și violenței împotriva femeilor”, la indicatorul de monitorizare „100% din angajați instruiți cu privire la aplicarea Instrucțiunilor metodice privind intervenția Poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, precum și privind completarea chestionarului digitalizat”, urmează a se preciza includerea/neincluderea în CBTM 2026-2028 a acestei măsuri, respectiv a mijloacelor financiare în volum de 204,7 mii lei – pentru anul 2028.	Se acceptă. Ca urmare a revizuirii costurilor aferente acțiunii, mijloacele financiare planificate pentru anul 2028 în sumă de 204,7 mii lei au fost excluse.
	87.	La acțiunea 21 „Evidența electronică a cazurilor de violență, victimelor și a agresorilor familiari” cu referire la indicatorul de monitorizare „Registrul de evidență a agresorilor în cazurile de violență împotriva femeilor și violență în familie, operaționalizat în cadrul Sistemului Informațional „Registrul de stat VioData”, este necesară o clarificare detaliată a necesității finanțării suplimentare a acestei măsuri, ținând cont de faptul că pentru SI „Registrul de stat VioData” în anul 2027 sunt prevăzute mijloace financiare din bugetul de stat în volum de 2 000,0 mii lei.	Precizare. Costurile prevăzute pentru anul 2027 din bugetul de stat, în volum de 2 000,0 mii lei, aferente operaționalizării Sistemului Informațional „Registrul de stat VioData”, nu acoperă cheltuielile aferente dezvoltării resursei informaționale „Registrul de evidență a agresorilor în cazurile de violență împotriva femeilor și violență în familie”, întrucât aceasta reprezintă o componentă informațională distinctă, care urmează ulterior a fi integrată în Registrul de stat VioData. Prin urmare, este justificată necesitatea alocării suplimentare de resurse financiare pentru dezvoltarea și testarea acestei resurse informaționale, în vederea asigurării interoperabilității și funcționalității complete a sistemului la nivel național.
	88.	Totodată, urmează a fi revizuite/completate codurile programelor/subprogramelor bugetare din coloana „Cod program/Subprogram bugetar”.	Se acceptă.

Biroul Politici de Reintegrare (aviz nr. 04-78-10573 din 17.10.2025)	89.	La pct. 112, textul „Pe segmentul central (transnistrean) al frontierei moldo-ucrainene necontrolat de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova” urmează a fi substituit cu textul „În perimetrul zonei de securitate necontrolat de autoritățile constituționale”, iar ultima propoziție de exclus, deoarece constatarea este valabilă pentru regiunea transnistreană în general, dar nu are relevanță pentru perimetrul Zonei de Securitate.	Se acceptă.
	90.	La pct. 113, recomandăm substituirea textului „Accesul subdiviziunilor MAI este limitat, carabinierii nu au dreptul de a activa în această zonă” cu textul „Accesul carabinierilor în zona de securitate este restricționat”, înlocuirea textului „exclusiv de Poliție” cu textul „de către subdiviziunile teritoriale ale Poliției”, precum și excluderea cuvântului „paralel”.	Se acceptă.
	91.	La pct.117, propunem înlocuirea textului „sunt pregătiți insuficient” cu textul „necesită pregătire aprofundată” și excluderea textului „în cadrul formatului de menținere a păcii”.	Se acceptă.
	92.	La pct. 119, textul „activitatea Poliției în zona de securitate sporită este afectată și de prezența structurilor separatiste” urmează a fi reformulat „activitatea Poliției în zona cu regim sporit de securitate (municipiul Bender) este afectată de prezența structurilor de forță”. Pentru aducerea în concordanță cu Hotărârea nr. 547/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, cuvintele „inspectorate teritoriale din Republica Moldova” urmează a fi înlocuite cu cuvintele „subdiviziuni teritoriale ale Poliției”.	Se acceptă.
	93.	La pct. 123, sugerăm substituirea cuvântului „separatiste” prin cuvântul „neconstituționale”, precum și excluderea textului „va eroda încrederea în instituțiile constituționale”.	Se acceptă.
	94.	Reiterăm recomandarea de a consulta, în procesul definitivării proiectului, secțiunea ce se referă la Zona de	S-a luat act.

		Securitate cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne în cadrul delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control.	Secțiunea ce se referă la Zona de securitate a fost consultată cu reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne în cadrul delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control, dl. Alexandru Bejan, secretar de stat responsabil pe domeniul ordinii și securității publice.
Expertizare			
Ministerul Justiției (expertiza juridică nr. 04/1-10026 din 15.10.2025)		Observațiile formulate de către Ministerul Justiției prin avizul cu nr. 04/1-9433 din 29.09.2025, au fost luate în considerare, proiectul fiind revizuit prin prisma acestora. Obiecții suplimentare nu avem de formulat.	S-a luat act.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN